

"Un maestru al concentrării" - Fragment din prefața volumului
FRAGMENTARIUM, semnată de reputatul critic literar Gheorghe Grigurcu

Omul de spirit n-are voie să greșească nici o clipă. E aidoma unui acrobat care își calculează cu maximă precizie fiecare mișcare, înfruntând riscul de a cădea în gol printr-un soi de matematică a evoluției sale spectaculoase. Spiritul care dă adesea viață aforismului reprezintă o gimnastică performantă a minții. A o practica înseamnă a miza pe efectul său de concentrare scânteietoare, de convertire a cineticii intelectului la un moment de feerie.

Valeriu Butulescu e un asemenea autor al unor reflecții de-o concizie amuzantă, dar care, precum dansul pe sârmă al unui funambul, are în spate eforturi îndelungate, o disciplină care se instituie anevoie. Va fi contribuit la dobândirea virtuozității d-sale verbale și formația inginerească, printr-un transfer al simțurilor exactității, prin acuratețea șlefuirii. Sub unghi moral, aforistica lui Valeriu Butulescu exprimă, în ciuda unei stilistici jucăușe, un fond de seriozitate, tangentă fiind la simțământul unor neîmpliniri, al unor sacrificii.

Scriitorul face parte din familia acelor autori satirici, acelor actori comici care, sub masca bunei dispoziții debordante, ascund o natură frământată. Mărturiile unor atari stări ale decepției acordă, prin contrast, un relief expresiv ludicului aparent satisfăcut de sine: „Doamne, puteai să mă faci arbore! Dar tu m-ai făcut frunză!” „Aceste aforisme sunt deșeuri sclipitoare, resturi de materiale rămase de pe șantierul unor mari și nereușite poeme.” „De ce îmi scrieți numele cu majusculă, dacă mă tratați ca un substantiv comun?” „Am devenit superstițios. Cred în mine.”. O lectură atentă a textelor cu pricina scoate în la iveală o umoare deloc jubilantă, un scepticism care (din pudoare, dintr-o tactică literară?) preferă a se drapa cu nonșalanță „găselniței” pe care o constituie vorba de duh. „Conviețuim pașnic, ignorându-ne reciproc.” „Capital social: treizeci de arginți.” „Uneori pacea e mai stresantă decât războiul. Nu trage nimeni. Toată lumea țintește.” Noțiunea de soartă știrbește aureola celui merituos și justifică eșecul neghiobului.” „Nu cred în lacrimi. Sunt prea sărate pentru a fi pure.”

Valeriu Butulescu ne apare ca un moralist al cotidianului, al proximităților noastre de tot felul, cu aerul că, oscilând între bonomie și tonul caustic, se află în spatele fiecăruia din noi, invizibil, aidoma unui înger păzitor laic, urmărindu-ne cu atenție, comentându-ne contactele cu semenii, rezultatele lor de cele mai multe ori dezamăgitoare. Materia primă a însemnărilor d-sale: banalitatea de sub puterea căreia ne vine greu a ne sustrage. Infuzată

"Un maestru al concentrării" - Fragment din prefața volumului **FRAGMENTARIUM**, semnată de reputatul critic literar Gheorghe Grigurcu

cu luciditate și cu un strop de fantezie, aceasta devine explozivă. Astfel încât paginile de aforisme în chestiune capătă aspectul unui câmp presărat cu nenumărate mine care detonează în lanț. Mine pe care, spre liniștea noastră, le putem socoti inofensive. „Virtutea. Cred că e arta de a-ți planifica păcatele.” „Am văzut o agapă a popilor. Semăna atât de puțin cu Cina cea de Taină.” „Pentru a dezbrăca o femeie tânără, trebuie s-o îmbraci bine în prealabil.” „Unii devin malițioși abia la bătrânețe. Fără dantură, mușcă mai bine”.

S-a afirmat că, după ce a fost „un produs al sistemului totalitar”, Valeriu Butulescu ar avea azi postura unui glosator al „tranziției”. E și nu e adevărat. Deoarece apoftegmele d-sale sfredelesc de regulă stratul superficial, conjunctural, ce acoperă ființele omenești și circumstanțele în care ele se află, spre a atinge, așa cum se întâmplă la creatorii autentici, sâmburii umanității perene. „Actualitatea” e pentru d-sa un pretext, nu o țintă, cu toate că nu se sfiește a o încondeia cu năduful travestit în bonomie al unui Stan Pățitul.

O iritantă prejudecată ne îndeamnă a considera aforismul o speță minoră. Unii dintre noi au obiceiul de-a cuantifica valoarea unui autor după numărul de pagini comise (îmi vine acum în minte vorba ce se dorea batjocoritoare a unui cunoscut teoretician băștinaș cum că un important critic, mai tânăr cu o generație, cu care polemiza, scoate cărți nu mai groase decât o lamă de ras!).

Doresc să-mi afirm răspicat calda prețuire pentru Valeriu Butulescu, un maestru al unei concizii cuprinzătoare. Aforismele d-sale îi dovedesc capacitatea de-a folosi o claviatură complexă ce îmbină observația „pe viu” cu umorul, reflecția cu lirismul și cu imaginarul, având ca efect o grație aspră , o muzicalitate a sarcasmului. Și încă o remarcă: producția lui Valeriu Butulescu face loc mai curând extrovertirii decât introvertirii. Spre deosebire de sublima închidere în subiect a unor creatori de aforisme precum Blaga sau Cioran, contemporanul nostru cultivă o deschidere teatrală spre public (a scris și câteva piese de teatru), lansând propoziții provocatoare care așteaptă replici, aplauze și – de ce nu? – strigăte de bis. D-sa nu se privește în oglindă, ci își privește drept în ochi spectatorii. Bucurându-se la ora actuală de faptul că este unul din cei mai traduși scriitorii români (în vreo patruzeci de limbi), Valeriu Butulescu poate fi socotit un Stanislaw Jerzy Lec român.